

CONTEXTOS

REVISTA
D'ANTROPOLOGIA
I INVESTIGACIÓ
SOCIAL

#7

ISSN
2013-
0864

SUMARI

EDITORIAL	2-4
FORMACIÓN PARA LA INSERCIÓN LABORAL DE LAS PERSONAS INMIGRANTES EN BARCELONA: DOS INTERROGANTES Y ALGUNAS CONSIDERACIONES. LAURA C. YUFRA Y ENRIQUE SANTAMARÍA	5-22
RECOLECTORES CONTEMPORÁNEOS EN EL POBLENOU: TRABAJO INFORMAL EN LA CIUDAD POSFORDISTA. PERE NOGUÉS	23-38
CUANDO LOS MOVIMIENTOS LLEGAN A LA OFICINA. DILEMAS DEL MOVIMIENTO EVITA EN UN GOBIERNO MUNICIPAL DE BUENOS AIRES, ARGENTINA (2004-2015) FRANCISCO LONGA	39-56
EMERGENCIA DE NUEVAS FORMAS DE PARTICIPACIÓN POLÍTICA EN LA COMUNIDAD BOLIVIANA DEL ÁREA METROPOLITANA DE BUENOS AIRES IKER EIZAGUIRRE ZUFIAURRE	57-72
IMPORTANCIA DE LA AGENCIA Y LAS PRÁCTICAS CORPORALES EN LA RECUPERACIÓN DE LAS DEPRESIONES. MARÍA ZAPATA HIDALGO	73-88
REFLEXIVIDAD CIENTÍFICA Y CONOCIMIENTO SITUADO. APORTES DESDE UNA EXPERIENCIA ETNOGRÁFICA. MARIA GISELA HADAD	89-102

EDITORIAL

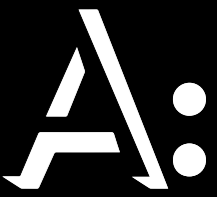
Membres de l'Associació Antropologies inaugurem la nostra tasca com equip editorial amb la publicació d'aquest número 7 de la revista (con)textos. Som un col·lectiu interdisciplinari de persones formades i interessades en antropologia social i cultural i en disciplines afins. Partim de la premissa que la mirada antropològica, gràcies a la seva proximitat, reflexivitat i compromís, és una forma de coneixement imprescindible al nostre món contemporani, cada vegada més divers, interconnectat i globalitzat. És per això que treballem en projectes socioculturals, formatius i de recerca que facin possible l'enfortiment de la capacitat ciutadana per ser subjecte actiu en els processos de transformació social.

Aquest número és el resultat de mesos intensos de treball voluntari plens de reflexions, decisions i canvis sobre l'enfocament en el procés de recollida d'articles, la lectura, la revisió i l'edició. Hem volgut introduir l'esperit de l'associació oferint una convocatòria oberta a treballs no només d'especialistes, sinó a persones recentment graduades o de màster o doctorat. Oferir la possibilitat de la primera publicació, sempre mantenint els requisits que un article ha de tenir per poder ser publicat a una revista científica. A més, aquesta obertura ha anat acompanyada per un canvi en la imatge corporativa de la revista, amb la intenció d'actualitzar-la i de visibilitzar el nou enfocament editorial. Tots aquests canvis s'alineen amb els objectius

de la Associació Antropologies de fomentar l'accés, la visibilitat, la divulgació i el coneixement antropològic a diversos nivells i contextos.

Una selecció de 6 articles conformen aquest número 7 i aborden l'antropologia i la investigació social, tant a partir de treballs etnogràfics com a partir de reflexions teòriques relacionades amb la disciplina. El número s'obre amb un article titulat "Formación para la inserción laboral de las personas inmigrantes en Barcelona: dos interrogantes y algunas consideraciones" on a partir d'un estudi qualitatiu els autors analitzen el funcionament i les condicions d'accés de la formació per la inserció de persones immigrants a la ciutat de Barcelona. Després d'utilitzar l'observació participant i les entrevistes en profunditat a actors socials importants, presenten tensions i límits d'aquest tipus de formació, que sembla estar marcada per una categorització específica de l'inmigrant. Per tal de respondre als seus interrogants plantejats, els autors aposten i ens apropen a "l'antropologia de les polítiques".

Seguidament, Pere Nogués, ens presenta una altra etnografia situada a Barcelona i titulada "Recolectores contemporáneos en el Poblenou: trabajo informal en la ciudad posfordista". Ofereix un estudi sobre les condicions d'existència i de supervivència dels recolectors de residus metàl·lics que duen a terme aquesta activitat al barri de

Poblenou. Així, posa en diàleg la situació de precarietat econòmica d'aquests treballadors amb l'emergència de noves formes econòmiques que donen lloc a un nou paisatge Postindustrial al barri en qüestió. L'autor, després d'un treball de camp extens que incloïa observació participant i l'anàlisi d'entrevistes i de converses informals, presenta aquest tipus d'economia informal i la revalorització urbanística com a dos fenòmens lligats que posen en evidència la dualització i polarització econòmica i social que protagonitzen les ciutats contemporànies.

El tercer article ens porta a Argentina amb una etnografia titulada "Cuando los movimientos llegan a la oficina. Dilemas del Movimiento Evita en un gobierno municipal de Buenos Aires, Argentina". En aquest treball, Francisco Longa ens presenta el dilema que la participació i integració en les estructures d'Estat els planteja als moviments socials. El Moviment Evita, tal com refereix l'autor, és un moviment social que participa des de 2004 de la gestió en el govern municipal de la província de Buenos Aires. L'autor mostra, centrant-se en l'estudi de cas dut a terme al municipi d'Avellaneda, la convivència de les diferents estratègies posades en marxa com a part de les dinàmiques de resistència o d'integració a les institucions públiques.

Encara a Argentina, en el quart article Iker Eizaguirre ens presenta la "Emergència de noves formes de participació política", el que ell mateix considera un gir important en la conducta de la comunitat migrada boliviana al país. Aquest canvi ha determinat la modificació de les pràctiques organitzatives i iniciatives polítiques de la comunitat

boliviana de Ituzaingó, a la zona oest de l'Àrea Metropolitana de Buenos Aires, i reflecteix la influència dels esdeveniments socials transfronterers en l'estat plurinacional de Bolívia. La col·laboració institucional entre Bolívia i Argentina han possibilitat l'arribada, als entorns migrats bolivians, del Moviment al Socialisme-Instrument Polític per la Sobirania dels Pobles (MAS-IPSP), que afavoreix la organització, la gestió política i la visibilitat de les comunitats..

A continuació, amb "Importancia de la agencia y las prácticas corporales en la recuperación de las depresiones" María Zapata Hidalgo ens apropa al treball de camp que està realitzant per al seu doctorat, així com als seus primers passos en l'anàlisi del material etnogràfic. La recerca s'emmarca segons l'autora en una etnografia feminista i corporal que estudia les formes en què diverses persones relaten el procés de superació d'una depressió. La mostra pren habitants d'Euskadi i Catalunya i l'autora articula la influència d'allò sociocultural en la pèrdua de benestar a través d'aportacions teòriques il·lustrades amb relats transcrits dels seus informants. També ens presenta els diferents processos i mecanismes engegats en "la recuperació del benestar perdut".

Finalment, aquest número es tanca amb una reflexió més teòrica sobre l'antropologia i concretament sobre la construcció de coneixement a partir de les experiències etnogràfiques. Gisela Hadad, amb el títol "Reflexividad científica y conocimiento situado. Aportes desde una experiencia etnográfica" reflexiona sobre el seu propi treball de camp realitzat a Argentina amb comunitats i organitzacions mapuche

durant una durada de 3 anys per a la seva tesi doctoral. Partint de la problematització del paper de l'investigador i la seva relació social amb els subjectes entrevistats o observats, destaca la importància de la reflexivitat en investigació social.

Així doncs, aquesta selecció reuneix articles de diferents temàtiques, seguint la proposta del nou equip editorial de reflectir la diversitat del coneixement antropològic, tant en contingut com en abordatge. Per tant, dins de l'esperit de l'Associació Antropologies, esperem que la revista pugui servir com a connexió entre espais formals i informals de

RESUMEN

El presente número responde al espíritu de la Asociación Antropologies en su intención de servir de puente entre espacios formales e informales en la divulgación del conocimiento. Con ese propósito presentamos una selección de artículos que difieren en temática y que se aproximan metodológicamente a la etnografía desde inquietudes y perfiles diversos. Consideramos que es una forma de reflejar la polarización de aproximaciones a la Antropología que nos habíamos propuesto mostrar y un primer intento, por nuestra parte, de introducir la revista como un foro amplio de participación.

divulgació de la investigació social. Tanquem aquestes línies agraint a l'antic equip editorial l'oportunitat, i a totes les persones implicades en aquest procés que han fet possible la publicació d'aquest número.

Equip editorial de (con)textos
Associació Antropologies

ABSTRACT

The current issue conveys the spirit of our association, Asociación Antropologies, in our renewed vision, to bridge the gap between the conventional and the unconventional areas in knowledge circulation. On those means, we introduce this article selection authored by writers, diverse in their profile as well as in the scope of their methodological approach. For us just a way to reflect how polarised the Anthropology approach might be. For us a first move to push (con)textos as a wider participation forum.